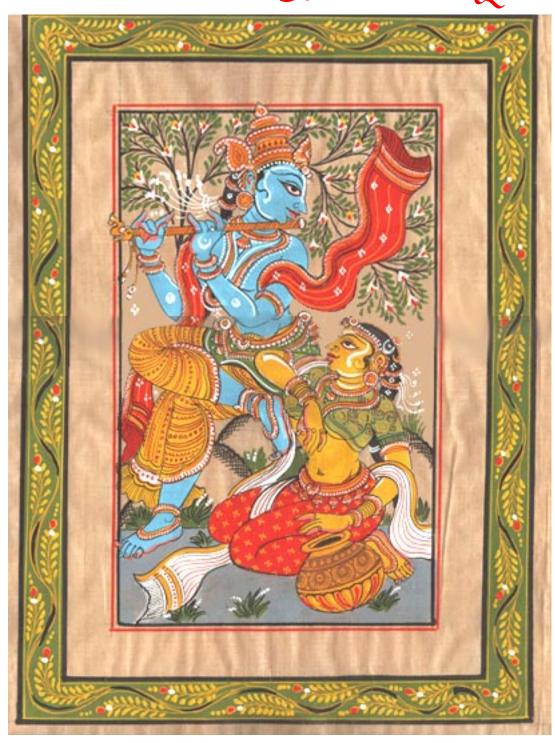
କିଶୋର୍ଚ୍ୟାନନ୍ଦଚ୍ୟୂ

କି ହେଲା ରେ, କହିତ ନୁହଇ ଭାରତୀରେ, କାଲି ଯା ଦୂରରୁ ଦେଖି, କଳନା କଲା ମୋ ଆଖି, କଳା ଇନ୍ଦୀବର ଆରତିରେ ॥

କେଳି କଦମ୍ବ ଲତାର, କୋଳେ କି ଶ୍ୟାମଳତାର, ତେଜ ସେ ରବିସୂତାର ତୀରେ,

କମ୍ପି ମୋର କଳେବର, ହୋଇଗଲା ଆରପାର, ଯାହାକୁ ଡରଇ ତାର ତୀରେ ॥

କୁସୁମ କୋଦଣ୍ଡ କାଣ୍ଡ, କେତେ କରିଥିଲା ରୁଣ୍ଡ, କର୍କଶ ନୋହିବା ଭାରତିରେ,

କଦୁଛି ବରତ୍ତି ଲଜ୍ଜା, କେବଳ ହେଲା ମୋ ମଜ୍ଜା, ମଜ୍ଜିସିବି କି ଉଦ୍ଭା ରତିରେ ॥

କି ମୋହନ ଲୀଳା ଧରି, କୋଟି କଳାକର ଶିରୀ, ପୂରିଛି ସେ ଶ୍ୟାମ ମୂରତିରେ,

କୁୟା କରେ ମୁଁ ଧାତାକୁ, କାହିଁକି ସରଜି ତାକୁ, ଚିରାୟୁ ରଖିଲା ଜରତୀରେ ॥

କି ନୀତି କି ଜାତିଶୀଳ, କି କୁଳବରତ ଫଳ, ଠଉରି ପାରିଲା ମୋ ମତିରେ ? କୋମଳନ୍ଦର ମୋନ୍ତ କଞ୍ଜଳଷିର ନିଃମନ

କୋମଳତର ମୋହନ, କୂଞ୍ଜକୁକ୍ଷିର୍ ନିଃସ୍ୱନ ଆସି ଚୁମ୍ବିଦେଲା ମୋ ଶ୍ରୁତିରେ ॥

କଲ୍ଲବଲ୍ ଛଟପଟ, ହୋଇ ଯାଉଛି ନିପଟ, ସଂବେଶ ଅଶନ-ବିରତିରେ,

କହଇ ଶ୍ରୀ ବାଲୁକେଶ ଶରଣ-ଧରଣୀ ଈଶ, ଏ କି ଦଣ୍ଡ ବିନା ପାରତିରେ ॥

G

ଖରାପ ତୁ ହେଲୁ ରେ, ଖେଳଲୋଳଖଞ୍ଜନାଷି କି ସାହାସ କଲୁ ରେ ॥ ଖର୍ବ ହୋଇ ସୁରତରୁକୁସୁମ ବାଞ୍ଛିଲୁ ରେ, ଖେଦବୀର ନିର ହୃଦ-କେଦାରେ ବିଞ୍ଚଲୁରେ ॥ ଖିଆଲ ପରି କି ଧନ ମନରେ ଭାଳିଲୁ ରେ, ଖଳିକାର ନୋହି କଳାନାଗକୁ ଚାଳିଲୁ ରେ ॥ ଖରା ସ୍ମରି ଝାଉଁଳିବା ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ପାଇଲୁ ରେ, ଖମଣିମଣ୍ଡଳକୁ ତୁ କର ବଡ଼ାଇଲୁ ରେ ॥ ଖାଇ ଦେଇ କି ଅମଳ ଅଚେତା ହୋଇଲୁ ରେ ଖାରା ଖଣ୍ଡାଧାରା ଖଟ ବିଚାରି ଶୋଇଲୁ ରେ ॥ ଖଟେ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗନାଥ ତୋ ପଦେ ପହିଲୁ ରେ, ଖଣ୍ଟ କରେ ଧନ ଦେଇ ପଦେ ନ କହିଲୁ ରେ ॥

ଗଲାଣି ତ ଗଲା କଥା ରେ ସଙ୍ଗାତ, ଗଲାଣି ତ ଗଲା କଥା, ଗୁପତେ ସିନା ମୁଁ ତୋତେ ପଚାରିଲି, ବଳି ପଡ଼ବାରୁ ବ୍ୟଥା ॥ ଗଙ୍ଗାରୁ ବିଶଦ ଗର୍ଭାର ତୋ ହୂଦ, ଗଣ୍ଠିଧନ ତୋର ସ୍ନେହ, ଗୋଡ ଖସି ଖେଦ ହେବାର ଦରଦ ଯିବାର ଉପାୟ କହ ॥ ଗଞ୍ଜାଇକି ଜିଣି ଲାଗି ତାର ପୁଣି ରଞ୍ଜାଇଲା ମନେ ଝଳି, ଗୋଳା ଗରଳରୁ କଟୁ ପୀଯୁଷରୁ ସ୍ୱାଦଗୁଣ ଗଲା ବଳି ॥ ଗୋଳି ଦେଲା ମୋର ବାହାର ଭିତର ସ୍ୱର ସେ ଅବା ଶର ସେ, ଗାତ୍ର ଗୋଟିଯାକ ପୂରିଲା ପୁଲକ ଶ୍ରବଣ ସୀମା ସ୍ପରଶେ ॥ ଗିଳିଦେଲା ପୁରନ୍ଦର-ନୀଳକର-କଳିକାମୟ ତିମିର, ଗହନ କି ଗୂହ ହୋଇଲା ସନ୍ଦେହ ନିଷ୍ଟ୍ୟ ହୋଇବ ଦୂର ॥ ଗତାଳସ ନାଟପଟୁ ଖଞ୍ଜରୀଟ ପରି କି ଆସିଲା ଉଡ଼ି, ଗଣ୍ଡି-ଗର୍ଭେ ଗୁଳି ଗଲା ପରି ଗଳି ବିବେକ ଦେଲା ଘଉଡ଼ି ॥ ଗଗନ-କୁସୁମ ପରି ଏଥି ଶ୍ରମ ଫଳ ହୋଇବ କି କାଳେ, ଗୋଳିଆ ନରଖି କହ୍ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖା ଗହଳି ନଥିବା ବେଳେ ॥ ଗରିଷ୍ଠ ଅରୁଚି କାହିଁକି କରୁଚି ଅଶନେ ବସନେ ଦେହେ, ଗୁରୁଜନତତି ଜାଣିଲେ କି ଗତି ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗପତି କହେ ॥

a

ପେନାଇ ଆମ୍ନେ ସେତେ କହିଲୁ ରେ, ପେନିଲୁ ନାହଁ ବାଳା ପହିଲୁ ରେ, ପୃତପଟକୁ ଶିଖି-ଶିଖା ପାଖରେ ରଖି ଶିରୀଷଦେହା ଏହା ସହିଲୁ ରେ ।। ପସ୍ତନାଥ ନନ୍ଦନା ଅନାଉଣିକି ମନା କରୁଁ ଯେ ଥାଉଁ ହଟି ଚାହଁଲୁ ରେ, ପଟୀ ସରିକି କରେ ନାହଁ କି ବିବେକରେ ମହାଣ୍ଡବରେ ଅବଗାହିଲୁ ରେ ।। ପୋଟି କିତବମୂଳ ପୋରି ପୋର ଜାଙ୍ଗଳ ଗରଳତୁଲେ ତାହା ପିଇଲୁ ରେ, ପୁମାଇବାର ସମ୍ଭାବିଲା ନାହଁ କି ଆମ୍ନ ସୁଯୋଗୁଁ ସିନା ବଞ୍ଚ ଅଇଲୁ ରେ ।। ପେନି ପେନାଇ ପାଇ କହିବା ସମଯାଇ ପଚିଲେ ଆମ୍ନେ ଏକା ଜୀଇଲୁ ରେ, ପଟନା ବିରହରେ ଅବଶ୍ୟ ତ ଜହରେ ତୋ ପେନି ଆତ୍ମପାତି ହୋଇଲୁ ରେ ।। ପୋଳାରେ ପଛେ ମରୁ ଆଜୁ ମୋ ସୁକୁମରୁ ନିକୁଞ୍ଜ ଦଉଡକୁ ରହିଲୁ ରେ, ପାଣ୍ଟି ହେଉଛୁ ମାତ୍ର ଆନୀଳଶତପତ୍ରନେତ୍ରା ଯା ଆମ୍ନ ବଶ ନୋହିଲୁ ରେ ।। ପନେ ଚପଳଲୀଳା ଚାହଁ ପନକୁନୃଳା ତୁ କି ଏ ଅଭିଳାଷ ବହିଲୁ ରେ, ପାରିଦେଲୁ କି ରସେ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗେଶ ଭାଷେ ଅବଶ୍ୟ ମୋହନକୁ ମୋହିଲୁ ରେ ।।

ନ୍ଆନଟପଟଳୀମୁକୁଟ ହେ ନାହଁ କି ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ସୁଖ, ନିପଟ ନିସ୍ତେଜ ଦିଶୁଛି ତ ଆଜ ନିରଳସ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ॥ ନୀଳୋସ୍ଳ ବାସି ହେଲା ପରି ଦିଶି ଯାଉଛି ଦୂରୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ, ନାସା ନୀଳ ତିଳଫୁଲରୁ ଅନିଳ ପ୍ରସରୁଛି ବେଗ ବେଗ ॥ ନୀପଉପବନ ନିକଟ ପବନ ସ୍ପରଶରୁ ଯେବେ ଡର, ନଦୀକୂଳଞ୍ଚଳ ଏ ବଡ ଶୀତଳ ନୁହନ୍ତାଟିକି ବିହାର ॥ ନିଦ ନାହିଁ କି ନୟନେ ନିଶି ଦିନ ଆହା ମରଇ ମୋ ଧନ, ନବନୀତ ତହୁଁ ମୃଦୁ ଦେହେ କାହୁଁ ସମ୍ଭବିଲା ଏ କଦନ ॥ ନବ ହେମଦ୍ୟୁତି ଅମରୀଏ ନିତି ନିଅନ୍ତି ଫୁଲ ଏ ବନ୍ତୁ ନେତ୍ରପଥେ ପଡ଼ଗଲେ କି ସେ ଛାଡ଼ ଯାଉ ନାହଁ ଜ୍ୱର ମନୁ ॥ ନ ବିହର ଗୋପ ସଙ୍ଖାଳି ଏ ପାପ ଗହନରେ କିଛି ଦିନ, ନରେଶମଣ୍ଡନ ଶ୍ରୀହରିଚନ୍ଦନ ଜଗଦ୍ଦେବ ସ୍ତବ ପେନ ॥

ଚାହିଁ ଚାହିଁ ତେ। ସରଣୀ କକୁଭକୁ ରେ ତରୁଣୀ ଚିତ୍ରାର୍ପିତ ପରି ଥିଲି ବସି । ଚିତ୍ର ମଣିଲି ମୁଁ ତତେ, ଚାହିଁ ଯା ଅତରକିତେ ଚାରିଚକ୍ଷୁ ମିଶାଇଲୁ ଆସି ରେ, ଚଳାପାଙ୍ଗି, ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ଚିପୁଡ଼ ସୁଧା ଝରି, ଚିରତ୍ୱଷିତର ମୁଖେ ଉରି, ଚାତୁର୍ଯ୍ୟ କୃପାଳୁ ଗୁଣନିଧି ରଖିଲୁ କି ପ୍ରାଣ ଘେନିଲି ମୁଁ ଏତେ ସରି କରି ରେ ॥ ଚେତା ଥିଲା ପରି କିଛି ପ୍ରତୀତ ତ ହେଉଅଛି, ଚିକ୍କଣ ତ ଦିଶୁଛି ମୋ ଦେହ । ଚିତ୍ରିକି ଲାଞ୍ଛନ ସତେ ଚାମରଚିକୁରା ମୋତେ ଚତ୍ଦକାଇ ପଚାରିଲୁ କହ ରେ, ଚଳାପାଙ୍ଗୀ, ଚୁମ୍ବି ରବିନନ୍ଦନାର ନୀର, ଚନ୍ଦ୍ରିକାଚୟ ତୁଷାରସାର; ଚାରୁ ମାରୁତରୁ ତରୁ-ତଳ ଶୀତଳ ହେତ୍ୱରୁ, ଚିନାଏ ତ ଖେଦ ନାହିଁ ମୋର ରେ ॥ ଚାରି ହରିତରେ ଘେରି ଚରାଉଥାନ୍ତି ବାଛୁରୀ ଚୂଳମୁକୁଟିଆ ସଖାମାନେ । ଚିରାମରା ଶୂଙ୍ଗ ବେଣୁ, ବାଦ୍ୟନାଦ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ, ଶେଷ ହୁଏ ଦିନ ଦିନେ ଦିନେ ରେ, ଚଳାପାଙ୍ଗୀ, ଚୁମ୍ବି ବାରୁଣିକି ଦିନଦ୍ୟୁତି, ଚପଳେ ଅମ୍ବର ବରଜନ୍ତି; ଚରମ ଭାଗ ମୋ ଭାରି, ଲାଗି ନାହିଁ ଭ୍ରମେ ଡରି ଚମକି ତ ନାହିଁ ମୋର ଛାତି ରେ ॥ ଚାମୀକରଚାରୁ ଶିରୀ-ମତୀ ସେ କେଉଁ ଅମରୀ, ଚାଖିନାହିଁ ଦିନେ ମୋ ନୟନ । ଚମତ୍ନାର କଥା ଦେଖି ପେଟରେ କପଟ ରଖି, ତୋତେ ନିକି ନ କହନ୍ନି ଘେନରେ, ଚଳାପାଙ୍ଗି, ଚରାଚର ଚାଲି ଭୟମୟ, ଚକଟି ଦେଲୁ ମୋ ହୃଦାଶୟ, ଚରଣ ଯୁଗକୁ ତୋର, ବନ୍ଦେ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗେଶ୍ୱର, ଚୋରି ନାହିଁ ଥିଲେହେଁ ବଞ୍ଚାଅ ରେ ॥

ଛଳବାହିନୀଶ ହେ, ଛାଡ଼ଏ ସାହସ ହେ ॥ ଛବି ତ ଆବିଳ ଦିଶେ, ଛପିବାର ଅଛି କି ସେ ॥ ଛଟା କାହା କଟାକ୍ଷର, ଛୁରୀ ହେଲା କି ବକ୍ଷର ॥ ଛେଲରୁ ତ ଚିନ୍ତା ବଳି, ଛାତିରେ ଗଲାଣି ଗଳି ॥ ଛୁଟିଯାଇ ବିଚେତନା, ଛଟପଟ ହେବ ସିନା ॥ ଛଣା ସୁଧା ପରି ଦିଶେ, ଛୁଇଁ ଦେଲେ ବିଷଟି ସେ ॥ ଛଳି ମନ ତୁମ୍ଭ ଗୁଣେ, ଛ ଦୁଇ ଦୁର୍ଗେଶ ଭଣେ ॥

ଜାଣିଛି ମୁଁ ଏତେ ମାତ୍ର ଗୋ ଲଳିତେ ଯାହା ଇଛା ତୋର ତାହା କର, ଜ୍ୱଳନରୁ ବଳି ସେହିଦିନୁ କେଳି କରେ ବିଭାବର୍ଗାନାହାକର ।। ଜଣ କେତେ ବ୍ରଜ ଶିଶୁ ଥିଲେ ନିଜ, ପୁରୁଁ ଆସିଥିଲି ଖେଳାଇ ସମତ୍ତ, ଜମ୍ବାରାତିମଣି ଗିରୀନ୍ଦ୍ରକୁ ଜଣିବାର ପୁରେ ହେଲା ମୋ ନଜର ।। ଜାତିକୁରୁବିନ୍ଦ ବାତାଯ୍ନନବୃନ୍ଦ, ଅନାଇଁ ମୁଁ ଚାଲୁଥିଲି ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ, ଜଙ୍ଗମ ହେବାର ଜମ୍ବୁନନ୍ଦସାର ଶିରୀ ସ୍ଫୁରିଲା ସେ କି ପ୍ରକାର ।। ଜୀବନଦ ନୀଳଜଳଜଯୁଗଳ, ବିଧୁବିମ୍ବେ ହୋଇ ବିଳାସବିଲୋଳ, ଜାତ କଲା ଗର ଜରଜର ଶର-ନିକର ବରଷା ଖରତର ।। ଜହରକୁ ଗୋଳି ଦେଲାପରି ଗିଳି, ମୋହର ଦେହର ପୀଡ଼ା ଗଲା ବଳି, ଜୀବନାଶା ଟଳି ଯାଉଅଛି କଳି ପାରୁନାହିଁ ମୁଁ ମୋ ହୃଦନ୍ତର ।। ଜନମନୋହର୍ଗ ସେ ବିଚିତ୍ର ଶିରୀ, କାହା ନେତ୍ରପାତ୍ରେ ଯାଇନାହିଁ ପୂରି, ଜଗଦେବ ହରିଚନ୍ଦନ ମୋହରି ନାମ କହୁଅଛି ନିରନ୍ତର ।।

Q

ଝଗଡ଼ ମାତ୍ର ହେଲ ହେ ଶ୍ୟାମ, ଝିମୁଟ ହେବାକୁ ସହସ୍ତ ଯାମ ॥ ଝାଉଁଳିବା ନବ ତମାଳ ରମା, ଝିଙ୍କିଆଣି ଅଙ୍ଗେ କଲଣି ଜମା ॥ ଝଡ଼ବ ବଳ କୋମଳ ଛାତିରୁ, ଝଷଧ୍ୱଜପୀଡ଼ା ଝାଞ୍ଜି ତାତିରୁ ॥ ଝୁମି ଝୁମି ଲୁଠି ପୃଷ୍ଠେ ରସାର, ଝୁରିବାର ଏକା ହୋଇବ ସାର ॥ ଝଳି ପାଞ୍ଚାଳୀ ଝଟକେ ନାହିଁ କି ? ଝୋଲା ମାଇଲା ଚୂମ୍ବକୁ କାହିଁକି ॥ ଝଲକି ଗଲ କୃଷ୍ଣ ଅକାରଣେ, ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରସା ବାଦସା ଭଣେ ॥

ନ ଭାଙ୍ଗରେ ଶୁଭାଙ୍ଗୀ, ଭାରତୀ ସୁଅ ସାହା ॥ ନୋହିଲେ ତୁ ପରିତ୍ରାଣ, ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଘ୍ୟ ନତନୁ ବାଣ, ନିଃଶେଷ କଲାଟି ଦେହ ଲାହା ॥ ନୀପକୁଞ୍ଜ ଉପକଣ୍ଠେ, ନ୍ୟସ୍ତ କରାଅ ମୋ କଣ୍ଠେ, ନାଗରୀନ୍ଦ୍ର ନିରୁପମ ବାହା ॥ ନେତ୍ରାନ୍ତ ବିଳାସ ତାର, ନିଦାନ ଏ ଅବଞ୍ଛାର, ନିରେଖି ଉଚ୍ଚାରୁ ଥରେ ଆହା ॥ ନିଷ୍ଟ୍ୟ ଏ ପେନ ଚିତ୍ତେ, ନ ଜୀଇବି କଦାଚିତେ, ନ ବତାଇଲେ ତୁ ସୁଖ ରାହା ॥ ନାଥ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗର ସେ, ନିତି ସେ ମୋ ପାଦେ ଭରେ, ନିନ୍ଦିବଟି ନ କଲେ ତୁ ତାହା ॥

ଟଙ୍କାରି କି ଶ୍ରବ ସରିକି ବାସବ କୋଦଣ୍ଡରୁ ଚଣ୍ଡଧନୁ, ଟାଣେ ବିନ୍ଧେ ଶମ୍ବ ସଦୃଶ କଳମ୍ବ ତୁମ୍ୱଙ୍କୁ ଏକା ଅତନୁ ହେ ॥ ଟେକି ଏ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀମୁଖଟି ପରଘରବୁଡ଼ା ଫରମାସ, ଟିକାଏ ହେଲେ ଯେ ହୃଦ୍ୟ ସରୋଜେ ନୋହିଲା ତ୍ରାସ ବିଳାସ ହେ ॥ ଟେକାଟେକି ମୋତେ କରି ନାନାମତେ ତୁମ୍ଭ କାମନା ପୂରିବ, ଟାଣ ଖୁଣ୍ଟା ଗୁରୁଜନ ଗଞ୍ଜନାରୁ ମୋ ପ୍ରାଣସଖୀ ସରିବ ହେ ॥ ଟପା ଥବା ଚାର ବଚନୁ ଗୋଚର ଯେତେ ସମାଚାର ଗୋପେ, ଟିପିଦେଲେ କଂସ ଆଗେ କେ ନୃଶଂସ ନନ୍ଦ ବନ୍ଦୀ ହେବେ ଗୋପେ ହେ ॥ ଟାକିଛ ସୁଧାଂଶୁ କଳାକୁ ଆକାଶୁଁ କରିବାକୁ ପାଣିଗତ, ଟିକାୟିତ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗର କହଇ ଶ୍ୟାମ ଏ କି ଆଚରିତ ହେ ॥

ଠିକ ଠ ବର୍ତ୍ତ୍ୱଳ ଚନ୍ଦ୍ରାନନା ତୋ ଚିଷ୍ଠରେ ।

ଠକ ର୍ଗତି ନ ଆଚରି, ମୋ କଦନ କୁ ବିଚାରି, ଅକପଟ ତ୍ରାଣବିଧି ଉଚିତ ରେ ॥ ଠଣା ଠୁଙ୍କି ତାପ ତ୍ରାସ, ମୁଣ୍ଡେ ମନମଥ ପାଶ ବନ୍ଧନ କର ତୁ ପରା ମୋ ଚିତ୍ତ ରେ ॥ ଠଉରାଇ ଅବସର, କଲେ ତୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମୋର, ଯିବ ରାଜୀବନେତ୍ରାକୁ ରୁଚିତ ରେ ॥ ଠୋ କରି ଛିଣ୍ଡାଇ ଦେ ନା, ପ୍ରିୟସଖି ମୋ ବେଦନା ନ ଲାଗଇ ନିକି ତତେ କିଞ୍ଚତ ରେ ॥ ଠାରିଦେଲେ ନେତ୍ରାଞ୍ଚଳେ, ବିଜନ ଛଳେ ସେ ବଳେ, ବିରାଜିବ କ୍ଷଣରୁଚି ଉଚିତ ରେ ॥ ଠାକୁର ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ, ପଦାମୁଜ ଧ୍ୟାନରଙ୍କ, ନୃପ ଜଗଦ୍ଦେବ କରେ ରଚିତ ରେ ॥

ଡର ନାହିଁ କି ହେ, ପର ତରୁଣୀ ହରଣୁ, ଡୋର ଲାଗି ଘେର ପଡ଼ିବ ସେ ହେବ ଚୋର ପରି ଆଚରଣୁ ॥

ଡୋଳା ପ୍ରତିମା କୁ ପରାୟେ ତୁମ୍ୱଙ୍କୁ ଯଶୋଦା ଅଛନ୍ତି ପାଳି, ଜୁବିବଟି ଧନ କେଳିକି ମୋହନ ଲୋଡୁଛି ଯେ କୁଳପାଳି ॥ ଡକା ଦେବା ଦିନେ ଅରିଷ୍ଟେ ଉତ୍ତାନେ ଦେଖିଛୁଁ ଶକଟ ଦଶା, ଡାକି ମଧ୍ୟମାକୁ ଡାକି ଆଣିବାକୁ ଏଠାକୁ କାହା ଭରସା ॥ ଡବ ଡବ ବାରି ନିଃସରିବ ଚାରି ପହରେ ନୟନଯୁଗୁ, ଡହ ଡହ ହେବ ମୃଦୁ ଅବୟବ ଶ୍ୟାମ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗୁଟି ଭୋଗୁ ॥ ଡାକି ତ ଭାଣ ମୋହନ ବଂଶୀରବେ ବିହର ସୁଖେ ଏ ବନେ, ଡୁଇଁ ହେବୁ ସିନା ଆମ୍ଭେ ଫଳ ବିନା ନ ପଡୁ ତା ଆମ୍ଭ କାନେ ॥ ଡାଳିମ୍ବମଞ୍ଜିମଞ୍ଜୁଳଦଶନା ସେ ଖେଳୁଥାଉ ତୁମ୍ଭ ତୁଲେ, ଡେଉଁଥାଅ ବନଯାକ ତୁମ୍ଭ ମନ ଶ୍ରୀହରିଚନ୍ଦନ ବୋଲେ ॥

ତାଳେ ତ ତାଳିଲୁ ନାହଁ କୃପାସୁଧା ଝରିକି ରେ ॥ ତକ୍କା ବାରୁଥାଇ ବ୍ରତ୍ତେ, ଲଳିତାର ହୃଦମୁତ୍ତେ, କରୁଣା ଅଛି ବୋଲି ଯା ନେଲା କେ ତା ହରିକିରେ ॥ ତୋଳାଇଲା ପରି ତଳି, ତଳେ ପଡ଼ିଯିବା ଭଳି, ହେଲିନି ଯେ କୃନ୍ଦକଳିଦଶନା ଏ ସରିକି ରେ ॥ ହୁକାଇ ଦେଲେ ତୃଷିତ, ଚକୋର ଚଞ୍ଚୁରେ ଶୀତ ଭାନୁ ଚନ୍ଦ୍ରିକାକୁ ବିଷ ଯାଏ କିଛି ସରିକି ରେ ॥ ତୋକୁଟିକୁ ସିନା ହଟି, ମୋ ସାର ଯାଉଛି ତୁଟି, ପିଇ ଦିଅନ୍ତି କି ଗୋଟିଯାକ ସେ କିଶୋର୍ଗ କି ରେ ॥ ତବା-ତନାବିରୁ ଗୋପ ନଗରୀର ବନ୍ଦେ ଭୂପ ବାଲୁକେଶ ଦେବ ନୀପକୁଞ୍ଜପୁଞ୍ଜ ସରିକିରେ ॥

ଅତସୀ କୃସୁମସମ ଶ୍ୟାମ ହେ ମୁଁ ଗଲିଟି ॥ ଅଳି ତୁମ୍ଭର ନିବିଡ଼, ଅସହିଷ୍ଣୁ ସେ ଯେ ବଡ଼, ଅବଶ୍ୟ ତା ଛାମୁରେ ମୁଁ ନିବେଦନ କଲିଟି ॥ ଅଧ ଅଧରରେ ସ୍ମିତ, ଉତ୍କାସି ହେଲେ ଲର୍ଚ୍ଚିତ, ଉହିବି ଏହିଟିବୋଲି କୃପାକଲ୍ସବନ୍ଲୀଟି ॥ ଆରକତ କଲେ ମୁଖ, ଅଖଣ୍ଡ ସୁଧାମଯୂଖ, ଆବୃର ସରିବ ମୋର ଜୀଇଲେ ହେଁ ମଲିଟି ॥ ଅଦୃଷ୍ଟବଳୁଁ କିଶୋରୀ, ଅଙ୍ଗୀକାର କଲେ ସରି, ଅଭାବେ ଉଛନ୍ନ ହେବ ଏ ବଲ୍ଲବପନ୍ଲୀଟି ॥ ଉଗ୍ରନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନୃପର, ଉପବନେ ଗୋପପୁର, ଆଣ୍ଡ୍ରୟ, ନୋହିବ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଗିରିଦରୀଟି ॥ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗନାଥ ଭାଷେ, ଆହା ଧ୍ୟାନେ କି ଶୋଭା ସେ, ଅଖିଳ ଜନନୀ ନାସାମୃଗମଦ କଲିଟି ॥

ତୋ ପେନି ତମାଳଶ୍ୟାମ ମୋ ମର୍ଭ କଷିଲା ରେ, ତଥାପି ତ ତିଳେ ହେଲେ ତୋ ସ୍ୱେହେ ନ ରସିଲା ରେ ॥ ତଳେ ବସନ ପ୍ରସାରି, ତୃଣ ଦଶନାନ୍ତେ ଧରି, କହିଲେହେଁ ଅତ୍ନସରି, ରାଜି ତ ନ ଦିଶିଲା ରେ ॥ ତହୁଁ କି ବିଷମଭାବ, ତର୍କିଲା ମୋ ଚାଟୁ ଶ୍ରବ-ତଟକୁ ଘଟନ୍ତେ ଅବଧାନ ବିନା ହସିଲା ରେ ॥ ତପନଜାତଟକୁ ତୃ, ତରୁଣୀଟା କେଉଁ କୃତ୍-ହଳରୁ ଆସିଲୁ ହେତୃ, କହ ବୋଲି ପୋଷିଲା ରେ ॥ ତାର ତୋର ସୂଲୋଚନା, ତାରତମ୍ୟ ବିବେଚନା-ଲବ ହୋଇନାହଁ ତହିଁ, ତୋ ଚିଷ କେ ପେଷିଲା ରେ ॥ ତିରସ୍ପାର ପୂର୍ବଭାଷା, ତରଳାଇ ସୁଖଆଶା, ତୋଟିକି ଚୁମ୍ବିଲା ତୃଷା ତିମିର ବିଳସିଲା ରେ ॥ ବୃଷ୍ଟସ୍ୱହମନ ଜନ, ତୋ ସଙ୍ଗକ କି ଭାଜନ, ପ୍ରସନ୍ନ ହରିଚନ୍ଦନ ଜଗଦେବ ଭାଷିଲା ରେ ॥

ଥାପିରେ କହ ତଥାପିରେ ପ୍ରିୟସଖି ଥିବି କି ଛାଡ଼ିବି ପ୍ରାଣ ॥ ଥିଲାପରି ସ୍ନେହ, ଲାଗିଲା କି କହ, ଅଛିଟି ତୋତେ ମୋ ରାଣ ॥ ଥକାଇ ତୁ କହୃ, କହୃ ଧୃତି ରହୃ, ନାହିଁଟି ମୋହର ଜାଣ ॥ ଥୋକାଏ ତୋ ପ୍ରୀତି-ବିଧିକି ସମ୍ମତି କଲେ କି ମୋ ପରିତ୍ରାଣ ॥ ଥରେ ହେଲେ ବିକି, ହେବି ମୋତେ ନିକି ବଞ୍ଚାଇବ ପଞ୍ଚବାଣ ॥ ଥୋଇ ହୃଦେ ଛଳ, ନ କର ବିକଳ, କହେ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗରାଣ ॥

ରେ ଦୁଃଖିଧନ, ଦମ୍ଭ ଦେଖିବାକୁ ସିନା କଲି ଛନ, ଦୁଃଖମୟ ନକର ସରସ ମନ ॥

ଦ୍ୱରୁ ମୁଁ ଯିବାର ଜାଣି ହରି, ଦରିଦ୍ରନିଧି ଲଭିଲା ପରି, ଦ୍ୱିଗୁଣ ଆଦରେ ପ୍ରମୋଦନଦରେ ମର୍ଚ୍ଚି ଘେନିଗଲେ କରଧରି ॥ ଦୟା ଜର ଜର କରି ଚିତ୍ତ, ଦନ୍ତବାସେ ରଖି ଦରସ୍କି ତ, ଦଶବାର ଅନାମୟ ମୋତେ ଘେନାଘେନି କରି ପଚାରିଲେ ମିତ ॥ ଦେଖିଲି ଯାହା ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗଦ୍ୟୁତି, ଦଳି ହୋଇଗଲା ମୋର ଛାତି, ଦ୍ୱିତୀୟାର ଶଶି-ଲେଖାପରି ଦିଶିତଲେନି ସେ ଇନ୍ଦ୍ରନୀଳହାତୀ ॥ ଦୁର୍ବୀର ତୋ ନେତ୍ରାଞ୍ଚଳଶର, ଦେବାରୁ ଦୁଃଖ ଦୁଃସହତର, ଦିବାଲା ହେବାର ଦେହମତ୍ତ୍ୱାସାର ଜାଣି ଯା ହେଲା ମାନସ ମୋର ॥ ଦୁର୍ବଳ ସାଳସ ଦେଖି ଚାଲି ଦ୍ରରୁହରେ କିଛି ପଚାରିଲି, ଦୀର୍ଘ ତପତ ନାଶାତିଳ ତେଜିଲେ ଆହା ମରଇ ତ ବିଚାରିଲି ॥ ଦେବ ଦଇବ ତୋ ଅଭିମତ, ଦୂରକର ଦ୍ୱାପରକୁ ଚେତ, ଦବିଷ୍ଠ ଏ କଷ୍ଟଯାକ ହେବ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗନାଥର ଏ ବିରଚିତ ॥

ଧୀରା ରେ କି ଧନ ତୁ ନ ଦେଲୁ ଆଜ ଧଇଲେ କି ସତେ କର ଯୁବରାଜ ॥ ଧରମ ବଳୁ କି ମୋର, ଧୂପି ଦେଇ ନିଜ କର କୋଳକୁ ଆଣିଲୁ କଳାଦ୍ୱିଜରାଜ ॥ ଧୁରନ୍ଧର ସେ ଇଙ୍ଗିତେ, ଧରଷିଲୁ କେହି ସତେ, ଧମକାଇଲା ନାହଁ କି କିଛି ଲାଜ ॥ ଧରାରେ ଯେତେ ପୁରୁଷେ, ଧୂର୍ଷ ତାହାଙ୍କ ଗୁରୁ ସେ ଧନରୁ ଯେ ବଳେ ତାହାଙ୍କର ବ୍ୟାଜ ॥ ଧ୍ୱୃତି ହୋଇ ବଳହୀନ, ଧୂସର ହୋଇବ ମନ ଧୋଇ ଚିନ୍ତା କଳଙ୍କ ସମାଜ ମାଜ ॥ ଧରଣୀନ୍ଦ୍ର ଜଗଦ୍ଦେବ, ଧ୍ୟାନେ ବଲ୍ଲବୀବଲ୍ଲବ-ଧରାଧୂଳି କରେ ମସ୍ତକରେ ତାଜ ॥

ନବବିଳାସିନି ରେ, ନକ୍ଷତ୍ରେଶ-ହାସିନି ॥ ନାହିଁ ବୋଲିବା ବାଣୀ, ନିପଟ ନାହିଁ ଶୁଣି, ନଳିନାଷି ରେ ହୋଇ କିସ ହେବ, ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ପ୍ରେମା, ପ୍ରେମାରେ ନୃହେଁ ଜମା ନିତମ୍ବିନୀଙ୍କି ଯେବେ ଗତି ଥିବ ॥ ନିଷ୍ଣୁରଗୁଣ ଲୁଳି- ଶରୁ ପଡ଼ିଛି ବଳି, ନିଶ୍ଚୟ ତିନି ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ଲେଖି, ନାଗରୀ ବିମୋହନ, ମନ୍ତ୍ର ମାତ୍ରକ ମନ କପଟ ସମ୍ପୁଟରେ ଅଛି ରଖି ॥ ନିରନ୍ତରାୟ ରସ- ପ୍ରସାରଣେ ପୀୟୃଷ ଧାରାଧିକ୍କାରକାରୀ ପରି ଲାଗେ, ନିମିଷକରେଜ୍ୱାଳା, ଜନ୍ମାଏ ଜିଣି ହଳା-ହଳକୁ ଯେ-ସଙ୍ଖାଳି ମହାନାଗେ ॥ ନିଶିଦିନ ଶୟନ, ନ ଜାଣଇ, ନବୀନ ବିସିନାଦଳ ଶେଜ ଯାଏ ଜଳି, ନୀପବନ ପବନ, ନିର୍ଦ୍ଦମଶିଖ ଧନ-ଞ୍ଚୟ ଝାସରୁ କରେ କଟୁ କେଳି ॥ ନିନ୍ଦାର ନିକେତନ, ହୋଇବୁରେ ନୂତନ-ମନ୍ଦାର-ବିମ୍ପ-କୁରୁବିନ୍ଦାଧରା, ନିଶା-ରମଣ-କର୍- କଳିକା-କଣ ତୋର୍, ହୋଇଯିବ କଲ୍ପାନୃକାଳ ଖରା ॥

ନ' ବରଷରୁ ଉଣା କାକୃ ତ ଅଛି ଜଣା ନଖାଗ୍ରେ ଉଦ୍ଧରିଲା ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ, ନବ ନୀରଜ କୋଷ- ନିଭ ତୋ କୁଚ କିସ ଅଣ୍ଟିବ କଣ୍ଠୀରବମଧ୍ୟା ଘେନ ॥ ନିବେଦନ କରୁଛି କରକଞ୍ଜ ଧରୁଛି, ହେଲେ ହେଉ ଅରୁଚି ନିଦ୍ରାହାରେ, ନରନାଥ ଶ୍ରୀହରି- ଚନ୍ଦନ ବନ୍ଦେ ଗୋରି ନ ରସ ନୀଳବାହା ମୁଦ୍ରାହାରେ ॥

ପ୍ରିୟ୍ସହି, ପରମାଦ ବଡ଼ ତୁହିଗୋ, ପାରୁ କେତେ ଛନ୍ଦେ ମୋହି ଗୋ ।। ପରମପଦରେ ନେଇ ଜାଣୁ ତୁ ବସାଇ, ପୁଣି ତହୁଁ ଜାଣି ତଳାତଳକୁଖସାଇ ପାଶୋରାଇ ମତ୍ନ ନାନା କଦନ ଲସାଇ, ପୀଡୁ ଅଶୁ ବରଷାଇ ଗୋ ।। ପ୍ରପଞ୍ଚଯାକରେ ଜଣା ନଥାଇ ସଂଶ୍ୟ, ପସନ୍ଦ ନୁହଇ ପରପୁରୁଷରେ ସ୍ନେହ ପରବେଶ ହେବ ଯେବେ ପ୍ରାଣତୁଲେ ଦେହ, ପ୍ରାଣୀ କି କରିବ କହ ଗୋ ।। ପରବଚନ୍ଦ୍ର ଚିପୁଡ଼ ପିଇବା ପୀଯୁଷ, ପରିଣତି ସମୟେ ସେ ହେବ ଯେବେ ବିଷ, ପ୍ରସନ୍ନହେବା ଗଙ୍ଗାରେ ଜନ୍ମିଲେ କିଳ୍ପିଷ, ପ୍ରୟୋଗ କରିବା କିସ ଗୋ ।। ପିଆଇ ଦୁହିଙ୍କିଥରେ ଦୁହିଙ୍କ ଅଧର, ପଛେ କହ ଆଚରଣ ପୂତନାବଧର, ପୀତପଟନଟ ନାଁ ମୋ ଆଗରେ ନ ଧର, ପାଳିଏ ମାତ୍ରଉଦ୍ଧର ଗୋ ।। ପୁରନ୍ଦରମଣି ଶ୍ୟାମେ ଅଛି ମୋ ତରସ, ପରପରିବାଦମୁଣ୍ଡେଟାକର ବରଷ, ପୃଥ୍ୱୀଚକ୍ରବାଳ ପରିଦୃତ ବାଲ୍କକେଶ, ପ୍ରସରାଇଲେ ଏ ରସ ଗୋ ।।

C

ଫାଟିପଡ଼ିବାର ନିକୃଜ୍ଞସଞ୍ଚାର ଶୁମୁଁ ମୋ ଚରଣତଳ; ଫତୁରି ଖୋର ଆଖରକୁ ହେବାର ଏହି ଏକା ଏଥୁ ଫଳ, ରେ କିଶୋରି; ଫିଟିଗଲା ଯେ ସନ୍ଦେଶ, ଫୁଲିଗଲ୍ ଫୁଲ କଲାମରସିକା ଜାଣି ପରା ଶ୍ୟାମ ସ୍ନେହରେ ॥ ଫନ୍ଦାଇ ନାନା ବିନୟେ କହି ଦନ୍ତେ ତୃଣ ଧରିବାର ଗଲା ଫଟା କପାଳରେ କୁଟିଳହୃଦ୍ୟାବୋଲାଇବା ଲେଖାଥିଲା ରେ କିଶୋରି; ଫନ୍ଦାଧନ ତ୍ରୁ ତ ମୋର, ଫରିଆଦ କାହିଁ ତୋ ନାମେ କରିବି ନିନ୍ଦା କଲେ ପଛେ କର ରେ ॥ ଫରୁଆରେ ପରି ଉରଜରେ ଭରି ରଖ ସେ ନୀଳମଣିକି, ଫଉଜ ତୁଲେ କୁଞ୍ଜଦ୍ୱାରେ ରଖାଅ ବେତ୍ର ବଲ୍ଲୀଧାରିଣାକି ରେ କିଶୋରି, ଫରମାସ ମନେମନେ, ଫେଇଦିଅ ତୁ ମୋ ଆବର ମୁଁ ଯେବେ ଯିବି ସେ ଦିଗକୁ ଦିନେ ରେ ॥ ଫରିତ ହୋଇ ଦୂରରେ ଥିଲେ ତୋତେ ଭରିତ ଥିବାର ସତ, ଫେଡ଼ନ୍ନୁ ତୋ କର୍ଷ୍ଟ ସୁଖ ଦେଇ ଅଷ୍ଟ୍ରଶୁତି ଏ ଆମ୍ବାଞ୍ଛି ତ, ରେ କିଶୋରି, ଫୁରୁଣା ହୋଇ ତୁ ରସ, ଫେରିଆସି ମାତ୍ରଥାମ୍ଭ ଆଗେ ନେତ୍ରକଞ୍ଜୁ ନୀର ନ ବରଷ ରେ ॥ ଫୋଟକା ହେଉଛି ସିଞ୍ଚବା କର୍ପ୍ରଚନ୍ଦନମିଶ୍ରିତ ବାରି, ଫୁଙ୍କି ଦେଲେ ଉଡ଼ିଯିବା ପରି ସଡ଼ି ଅଛିଟି ତନ୍ତ ବଲ୍ଲରୀ, ରେ କିଶୋରି, ଫୁକାରା ନୋହୁ ଜଗତେ, ଫତୁଆ ନୃହଟି ବୋଲେ ଜଗଦ୍ଦେବ ହରିଚନ୍ଦନ ଏ ଗୀତେ ॥

ବିଚଷଣାରେ, ବିନା ତୋ ପ୍ରୀତି କେ ଗତି ଅଛି ଜଗତୀରେ ॥ ବୋଲି ଦେଲି ସିନା ଗେଲେ ହସି, ବିଶ୍ୱେ ତୋ ସମ କାହିଁ ବିଶ୍ୱାସୀ, ବାନ୍ଧିବାକୁ ମୋ ମନ ତୁ ପାଶି, ବିଶେଷରେ ମୋ ହୃଦନ୍ତର ତୋତେ ଜଣା ରେ ॥ ବିଶ୍ୱମ୍ଭରାରଜୱେଳକାକ୍ଁ, ବହିଃ-ପ୍ରାଣ ପରି ପରିପାଳୁ ବିଧିବଶୁ ନିସର୍ଗକୃପାକ୍ଟ, ବ୍ରତେ ହେଉଛି ଏହି ୭ଣ୍ଡମ ବାଜଣା ରେ ॥ ବିକେ କିଣେ ଯେ ଯାହାକୁ ସ୍ନେହେ, ବଡ଼ ତା'ଠାରୁ ଜୀବନ ନୋହେ, ବଳ ତାହାଠାରେ ସିନା ସହେ, ବହିରଙ୍ଗେ ବୁଲ୍ଟଛନ୍ତି ଦେଖ ଅଗଣାରେ ॥ ବୋଲେ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗର ମଘବା, ବକ୍ଲୀ ନିକଟକୁ ଚାଲଯିବା, ବଂଶୀଗୀତ ପୀୟୃଷ ପିଇବ, ବିଭାବରୀ ନ ପାହୁଁ ଆସିବା ଅଜଣାରେ ॥

ଭଙ୍ଗୀଚାହାଁ, ଭୁରୁନାଳଭୁଜଙ୍ଗୀ-ଭ୍ରମର, ଜୀବସଙ୍ଗି ॥ ଭାଗ୍ୟ ଏ ଜନଆଁଖି, ଜନନରଟି ସଖି, ଜାଣରେ, ଭରମି ନ ଯା ତୁ ମନ୍ନଥ ବାଣରେ, ଭୁଜପାଣିକୁ ଛନ୍ଦି ମୋ ଗଳେ, ଭିଡ଼େ ପଦକଞ୍ଜ ଖଞ୍ଜ ଧରଣୀ ତଳେ, ଭ୍ମଣ୍ଡନାରେ, ଭଲା ମତ୍ନୁଛି ଦେଖ ମୁଖସୁଧାମଯୂଖ, ଅଳକତଳ ଅଖଣ୍ଡିତ ରୋଚନାରେଖ, ତିଳକେ ଦୃଷ୍ଟିରଖି, ସଖିରେ, କି ଦିଶେ ଚଳାଚଳ, ଚାରୁଚନ୍ଦ୍ରକଚୂଳ ॥ ଭର୍ୟିତନବରବି, କୁଣ୍ଡଳଯୁଗରବି, ଗଣ୍ଡରେ, ଭିଦ୍ର ଏହିଟି ବିବେକମୁଣ୍ଡରେ, ଭବ୍ୟଦାୟକ ମାଣିକ୍ୟବର, ଭ୍ରମଜାତ କରୁଅଛି ମଧୁରାଧର, ଭ୍ମଣ୍ଡନାରେ, ଭୃଷୁଡ଼ିବଟି ସତୀବ୍ରତ ନିୟମ ଧୃତି, ଶ୍ରୀଅଙ୍କସଙ୍ଗ ମତି ବିନା ଅନାଅ ଦ୍ୟୁତି, ମଦଦ୍ୱିରଦଗତି, ସଖିରେ, ଶୋଭାନିଧି ତୋ ଗାତ୍ର ନ ରୁମ୍ବୁ ଶ୍ୟାମନେତ୍ର ॥ ଭଙ୍ଗୀକ୍ରୟରେ ଉଭା ହେବାର କେଡ଼େ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶେ ଭରାଜି କି ହାର ସେ ବକ୍ଷ ଆକାଶେ ଭର୍ଗ ସମାଧି ଭଙ୍ଗକରିବ, ଭଲେ ଏହା କର କମଳ ବଂଶାରବ ଭ୍ମଣ୍ଡନାରେ, ଭୁଷୁଡ଼ିବଟି ସତୀବ୍ରତ ନିୟମ ଧୃତି ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗମତି ବିନା ଅନାଅ ଦ୍ୟୁତି ମଦଦ୍ୱିରଦଗତି, ସଖିରେ, ଶୋଭାନିଧି ତୋ ଗାତ୍ର, ନ ରୁମ୍ବ ଶ୍ୟାମନେତ୍ର ॥ ଭାଷିଲେ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗକ୍ଷିତି କପଟ ସ୍ୱର୍ଗମଘବା ଏ ଶୂଙ୍ଗାରସୁଧା ବରଷି ମେଘ ବା ଭୂତ୍ୟପଣରେ ହେଲେ ଏହାର, ଭୁଜ ଭୁଜଗେନ୍ଦ୍ର କରନ୍ତା କଣ୍ଠେହାର ଭ୍ମଣ୍ଡନାରେ, ଭ୍ରତ୍ତିଥାନ୍ତା ରତ୍ତନୀ ଦିବସେ ପିକଦାନୀ ଖଟି ଏ କୂପା ଘେନି ସାର୍ଥ ତୃଅନ୍ତା ଜନି ସତେ ଜଳଜଯୋନି, ସଖିରେ, କରିବେ ଅନୁଗ୍ରହ, ଏ ମୋହନ ବିଗ୍ରହ ॥

ମଧୁରେ, ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହୋଇ ଗନ୍ଧବହ ପ୍ରସରିଲା କଦମ୍ପ ନିକୁଞ୍ଜସୀମାରେ, ମରନ୍ଦ ସେକେ ଚମକି ଲୋକେ ଭାଷିଲେ ଇଷି ମାରେ; ମିଳିନ୍ଦଲତା ଦମ୍ବବନିତା ବଦନେ ମିଶି ମାରେ, ମଣ୍ଡିତ ହେଲା ସେ ବନଞ୍ଚଳ, ମହାରଜତ ମହେନ୍ଦ୍ରନୀଳ-ମୟ୍ୟ ଶିର୍ରାମୟ ମଞ୍ଚରୀ ବିସର ସୁଷମାରେ ॥ ମିଶିଲା ଚାରି ଲୋଚନ ବାରିବୃତ୍ ମଦନ ଲଭିଲା ଚାରି ମିଳିଲା ଶ୍ୟାମ ଗଉର ଦୁଇ ମହ, ମଧୁପ ଯୁବା ଲଭିଲା ଅବା ନବ ସରସୀରୁତ୍ୱ, ମାନସ ଅଙ୍ଗଭେଦ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗ ରଚିଲା ସ୍ତେହ, ମଉଳିଗଲା ଶେଷ ସାଷ୍ଟିକ ମୂଡ଼ନୟ୍ନ ସଂଖ୍ୟକଯାକ ମନ୍ଦ୍ରାଇଦେଲା ଦୁହିଁଙ୍କ ମନ ମହାମୋଦପ୍ରବାହ ॥ ମଦଦ୍ୱିରଦ ମଥିତତ୍ୱଦ, ମୃର୍ଚ୍ଛିତ ମହୋତ୍ସଳ ଆମୋଦ, ପୁଲ୍ପରାଗ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରାଗ ବାସ, ମ୍ଗଲାଞ୍ଛନା ମରୀଚି ଚୁର୍ଣ୍ଣଧାବଲ୍ୟ ପରକାଶ, ମଧୁମାଦକ ଗୁଣସ୍ତଚକ କୋଳିଳ କଳଘୋଷ, ମଣିମଣ୍ଡିତ କିଙ୍କିଣାଯୁତ ମଞ୍ଜୁମଞ୍ଜାର ଭୂଷାଶିଞ୍ଜିତ ରସନା ରଣତ୍ନାର ଶ୍ରବଣ କଲା ବିବେକ ମୋଷ ॥ ମଧୁ ମଧୁର ବଧୂ ଅଧର କିଶୋରବର ରଦନାମ୍ବର, ବିମ୍ବଚୁମ୍ବନ ଚୁଁକ୍ତି ସ୍ୱନମେଳା, ମ୍ପୁ ମନ୍ନନ ଧ୍ୱନି ଜନନ କଲାଟି କ୍ରୋଡ଼ଖେଳା, ମହେନ୍ଦ୍ର ମଣି ବଳୟ ଶ୍ରେଣୀ ରଟିଲା ହୋଇ ଲୋଳା; ମନୋଜ୍ଞ ଚାଟୁ ପୀୟଷମୟ, ମିଶ୍ରିତ ହେଉ ହେଉ ସମୟ, ମାର ମହନ୍ତ୍ୱ ଗଲାର୍କି ନାହିଁ ହେଲା ସଂଶୟଦୋଳା ॥

ମନ୍ଦାର ବନ ସେ ବନ ରସା-ଚକ୍ରେ ରଚିଲା ସୂନ ବରଷା, ରସିଲେ ସର୍ବ ଗନ୍ଧର୍ବମାନେ ଗାନେ, ମାତି ତାଣ୍ଡବ ରଚିଲେ ଦେବଦାସୀଏ ସାବଧାନେ, ମର୍ଦ୍ଦଳ ଘୋଷ ହେଲା ତ୍ରିଦଶ ମଣ୍ଡଳେ ସବୃଛ୍ଷାନେ, ମୁକତ ପ୍ରାୟ୍ ହେଲା ତ୍ରିଲୋକ ମାନସ୍କୁମ୍ଲାନ କଲେ ପାତକ, ଶ୍ରୀ ଜଗଦ୍ଦେବ ହରିଚନ୍ଦନ ସେ ମହୋଣ୍ଡବ ଧ୍ୟାନେ ॥

ଯୋଷାବର ରେ ଯଥାର୍ଥରେ ଜାଣ ମୁଁ ତୋହର ରେ, ଯାମଳଭୂଧରନିଭପଯୋଧର ମରଦନିଆ ଚାକର ରେ ॥ ଯାବକ ତୋ ପଦକଞ୍ଜର ସମଦଗଜଗତି ମୋ ଶେଖର ରେ, ଯତୀନ୍ଦ୍ର ସମାଧିଖଣ୍ଡନା ତୁ ନିଧି ମୁଁ ରଙ୍କମାନଙ୍କ ବର ରେ ॥ ଯମକ କି ତୁହି ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମୁହଁ ମୋ ମହାଶୁଭଦଶାର ରେ, ଯହେ ସମ୍ପାଦିବା ଚିନ୍ତାମଣି ଅବା ମୋ କରେ ଦେଲ୍ଟ ସୁସାରରେ ॥ ଯୁବତୀ କଦମ୍ବ ରାଜା ଅବଲମ୍ବ ହୋଇଲ୍ଟ ଯେବେ ନିକର ରେ, ଯୁଗକୁ ସନ୍ନଦ୍ଧ ହେଉ ଅତି କୁଦ୍ଧ ହୋଇ ପଛେ ପଞ୍ଚଶର ରେ ॥ ଯମୁନାବାହିନୀ ତଟରୁହବନୀ ଅବନୀ ବନାଇବାର ରେ, ଯଶରଖି ନିନ୍ଦାପଟଳୀରୁ ବୃନ୍ଦା କରାଇଲା ତ ନିବାର ରେ ॥ ଯଶୋଦା କୁମର ଗିରେ ରାଧା ଶିର ନୁଆଁଇଲେ ଲଜ୍ଜାଭର ରେ, ଯୁଗଳ ବିଗ୍ରହ କର ଅନୁଗ୍ରହ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗ-ପୁରନ୍ଦର ରେ ॥

ରସାଳସା ରେ, ରସି ପୁଣି ଏ କି ଲୋକହସା ରେ ॥ ରକ୍ତିମା ତୁମ୍ବିଲା ଇନ୍ଦ୍ରଆଶାରେ, ରାଜୀବେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହେଲେ କାସାରେ ॥ ରତିନାଥ ସମର ପ୍ରଶଂସାରେ, ରମଣୀ କେ ନ ରସନ୍ତି ସଂସାରେ ॥ ରସନ୍ତି ରସିକେ ସିନା ନିଶାରେ, ରଜନୀ ଶେଷରେ ଏ କି ଦଶାରେ ॥ ରମଣୀୟ ହେମକୁ ସୁଦୃଶାରେ, ରଖିଲ୍ଲ କେଡ଼େ ନିବିଡ଼େ ମସାରେ ॥ ରହୁନା ଅଯଶ ଆଉ ରସାରେ, ରସାରୁହରୁ ଲତାକୁ ଖସାରେ ॥ ରାଜା ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗର ଏ ଭାଷାରେ, ରଚେ ଏବେ ବିଜେ ହେଉ ସୁସାରେ ॥

ଲୀଳାନିଧି ହେ, ଲାଜେ ମୁଁ ଗଲିଟି ସଡ଼ୀ କୃଚାଇଛ କାହିଁ ଶ୍ୟାମ ହେ ଦିଅ ମୋ ଲାଗି ଶାଡ଼ୀ ॥ ଲଭି ହୁମ୍ବଙ୍କୁ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ କରି, ଲୋକହସାରେ ଯେବେ ଯିବି ସରି ଲସିବି ଯେବେ ପାଇ ନିନ୍ଦା ଦାଉ, ଲାଗିଲି ଆପଣଙ୍କୁ କେହି ଆଉ ॥ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ରାଣ ଅଛିଟି ମୋର, ଲଲାମ ଆଦି ଭୂଷା ସଜ କର, ଲିଭିଥବ ଭୂରୁ ମଧ୍ୟ ତିଳକ, ଲେଖିଦିଅ ବେଗେ ନ ଦେଖୁ ଲୋକ ॥ ଲୋଭୀ, ଶ୍ରୀଭୁଜବନ୍ଧ ଶିଥିଳାଅ, ଲତା ଗହଳେ ଗହନେ ପଳାଅ, ଲାଗିଛି ଲାକ୍ଷା ମୁକୁଟ ଶିଖଣ୍ଡେ, ଲାଜକଥା ଲୋକେ ଦେଖିଲେ ଦାଣ୍ଡେ ॥ ଲଗାଇଛ ହଟ ଯେଉଁ ରସରେ, ଲୃଟିବ ସିନା କାଲି ପ୍ରଦୋଷରେ, ଲଫି ଆଣ୍ରିତେ ଥିବା କୃପାସିନ୍ଧୁ, ଲାଞ୍ଚୁଆଟି କେଡ଼େ ହେଲ ହେ ବନ୍ଧୁ ॥ ଲଳିତା ନୋହେଟି ଯେ ଡାକୁଅଛି, ଲକ୍ଷେ ଦୁଷ୍ଟେ ରଖିଅଛି, ମୁଁ ବାଛି, ଲଘୁକରିଦେବ ଦେଖିବା କ୍ଷଣେ, ଲେଖାଧିପ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗର ଭଣେ ॥

ବିଚିତ୍ର ବେଶ ମଞ୍ଚୁଳା ରେ ବାଳା, ବିବିଧ ଚାତୁରୀଶୀଳା, ବିଭାବରୀ ଅର୍ଦ୍ଧେ ଏକାକୀ ଏକାକୀ ହୋଇ ରଚୁ ଫୁଲତୋଳା ରେ, ବିଳାସକୁଶଳା ରେ, ବିଲ୍ଲୀନିଳ୍ୟବିହାରଲୋଳା ।। ବାଳକାଳୁ ବାସ ପରି ରେ ବାଳା, ବଞ୍ଚୁଥିଲ୍ ଅନୁସରି, ବିଲକ୍ଷଣ ବନବିହାରଉଣ୍ଧବ ବେଳେ ଯା ଦେଲୁ ପାଶୋରି ରେ, ବିଚାର ତ ଗୋରୀ ରେ, ବିଶ୍ୱେ କାହିଁକି ପ୍ରୀତି ଆଚରି ॥ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଚିତ୍ରମାଛି ରେ ବାଳା, ବ୍ରଣଗତ ତ ଦିଶୁଛି, ବିମ୍ବାଧରୁ ନବପଲ୍ଲବମାନଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟିଲ୍ କିଛି କିଛି ରେ, ବିଶ୍ଲଥ ହୋଇଛି ରେ, ବାସ ପିନ୍ଧିଥାଉ ପରା କାଛି ॥ ବଲ୍ଲୀକି ଅନାଇ ଦ୍ୱରୁରେ ରେ ବାଳା, ବାସରେ ତ ଭୟ କରୁ, ବ୍ରବେ ଆଜ ଶୁଣି ଆସିଲ୍ଟ ତୁ ପୁଣି ପ୍ରତିରାତି ଆସି ଘରୁ ରେ, ବିଜନେ ସଞ୍ଚରୁ ରେ, ବଡ଼ ବିଷମ ଏ ଯା ନ ଡରୁ ॥ ବିନୟ୍ନୟନବସତି ରେ ବାଳା, ବିମୋହନ କଳାବତି, ବିରୂପାଷ ଦେବ ବିପକ୍ଷକୁ ଜିଣି ଯଶେ ମଣ୍ଡିଲ୍ଟ କି କ୍ଷିତି ରେ; ବଲ୍ଲବସୁବତୀ ରେ, ବନ୍ଦେ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗଧରାପତି ॥

ଶ୍ୟାମ ଶିଖଣ୍ଡଚୂଳ, ଶ୍ରମ କି ଆଜଯାକେ ହେଲା ସଫଳ ।। ଶର୍ବରୀ ନିଦ୍ରା ବିନା ଗଲା କି ସରି, ଶମ୍ବରପରପୁର କଲ କି ଜୁରି ॥ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ବେଶ କିପାଁ ଏପରି ଆଜ, ଶରଦଚନ୍ଦ୍ର ଚୁମ୍ବୁନାହଁ କି ଲାଜ ॥ ଶିଶୁ ହେଲେହେଁ ତୁମ୍ଭେ କଲଭ ସରି, ଶଶକିଶୋରୀଟିକି ଦେଲ ଯେ ସାରି ॥ ଶିରୀଷମାଳା ଦଳିଦେଇ କୁଠାରେ, ଶଙ୍କା ନ କଲ ସଖାମାନଙ୍କଠାରେ ॥ ଶରମପ୍ରଦ ଆଜସରିକି ହେଲା, ଶମନସ୍ୱସା-ତଟ-ଅଟବୀବୁଲା ॥ ଶିର ସୁଦର ଦିଶେ ଯାବକ ବୋଳେ, ଶରଣ ବୋଲି କି ପଡ଼ିଲ ପା ତଳେ ॥ ଶପଥ ଶତ ଅଛି କହଟି ସତେ, ଶ୍ରୀ ବାଲ୍ଡକେଶ ନୃପ ରଚିଲେ ଗୀତେ ॥

ସପତଟି ମୋର ରେ, ସହ ଏହି ଥର ରେ, ସାର ହାରମସାରମଣିବର ପରି ଧରି ବକ୍ଷ୍ୟଥଳେ ନିରନ୍ତର, ନ ଫିଙ୍ଗି ପୁଣି ହଟି ସୁନ୍ଦର ନୃତ୍ବଇଟି ବିଚାରି ଭରସା ବଡ଼ାଅ ଅପରିମିତ ॥ ଶୁଣିଲେ ଆଉକେ ବ୍ରଜେ, ସରିଯିବି ସିନା ଲାଜେ, ସାହା ତୁ ନୋହିଲେ କିଛି, ସଂସାରେ ନିକି ମୁଁ ଅଛି ॥ ସାଧୁଜନ କୁଷିକ୍ପେ, ଭଲ ମନ୍ଦ ସିନା ଛପେ, ସଂହର କ୍ରୋଧ ଉଦୟ, ସହରେ ତୁ ସହୃଦୟ ॥ ସବୁ ଅନ୍ୟାୟ ଚରିତ, ଶିକ୍ଷାକୁ ଗୁରୁ ତୁହି ତ, ସମୟେ କାଟୁ ତୋଟିକି, ସଖା ଲକ୍ଷଣ ଏ ଗିକି ॥ ସମାଂସମାନା ଅୟୁତେ, ସମର୍ପି ଦେବିଟି ତୋତେ, ସମ୍ଭାଳ ମୋର ଆବୁର, ସର୍ବସ୍ୱ ପରା ତୁ ମୋର ॥ ସାକ୍ଷାତ ଦେଖିଲା ପରି, ସାକ୍ଷୀ ହେବାକୁ ବାହାରି, ସାଧିବାର ଅବିଚାର, ସପତ୍ନ ନୁହେଁ ମୁଁ ତୋର ॥ ସାନ୍ଦାପନିସୃତ ଯତି, ସେ କି ଜାଣେ ବୋଲି ପ୍ରାତି, ସରସେ ପିଟିବେ ତକ୍କା, ସମ୍ପାଦିବୁ ଏତେ ଏକା ॥ ଶୁଣି କିଶୋର ବଚନ, ସଖା କଲେ ଆଲିଙ୍ଗନ, ସୁତ୍ରାମା ଅଷ୍ଟଦ୍ୱର୍ଗର, ସନ୍ତୋଷେ ଯୋଡ଼ିଲେ କର ॥

ଷଟପଦନୀଳକେଶା ଆଗୋ ଚାହଁ ଚାହଁ, ସର୍ବଂସହାରେ ଖେଳୁଛି ନବ ବାରିବାହ୍; ସମାପରେ ତାର ରହି, ସରଜୁଛନ୍ତି ନର୍ତ୍ତନ ଅନେକ ବରତ୍ସା ॥ ସଜ ହୋଇ ସ୍ମରସରଦାର ଅବା ଆସେ, ସ୍ୱକୀୟ ଫଉଜ ଘେରିଅଛି ଚଉପାଶେ, ସାରିଦେବ ପରା ଆଜ, ସରୋଜସୁନ୍ଦରନେତ୍ରା ଜନ ମନ ଲାଜ ॥ ସୁରେଶ୍ୱର ରତନ କି ହେବାରୁ ଜଙ୍ଗମ, ସବୁ ମଣିମାନଙ୍କୁ ମିଳିଲା ସେହି କ୍ରମ, ସ୍ପର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣାଏ ଏଣିକି ସମ୍ପାଦିବେ ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ରତନ ଶ୍ରେଣାକି ॥ ସଞ୍ଚରଣଶୀଳ ନବ ତମାଳ ଭୂରୁତ୍, ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଆସୁଅଛି ସଖା-ଶାଖାବ୍ୟୁତ୍, ଶୁକ ଶାରୀ ପରଭୃତ, ଶାଖାମାନଙ୍କରେ କରୁଅଛନ୍ତି ସଙ୍ଗୀତ ॥ ସୁରଧୁନି ତୀରେ କରିଥିବା ଯେବେ ତପ, ସଙ୍ଖାଳି କରି ଏ ତାପିଞ୍ଜର ଅନାତପ, ସୁଖେ ବଞ୍ଚବା ବସନ୍ଦେ, ସାମନ୍ତ ସୁଧାଂଶୁ ଜଗଦ୍ଦେବ ବୋଲେ ଗୀତେ ॥

ହରି ଆମ୍ବର ଏ ତ ପ୍ରାଣଧନ ॥ ହରିହ୍ୟ୍ମଣିକି ଜିଣିଛି ଅପଘନ, ନିନ୍ଦୁଅଛି ଇନ୍ଦୁକୁ ବଦନ ଗୋ ॥ ହଜାର ସଂଖ୍ୟକ ହେଲେ ହେଲେହେଁ ମଦନ, ନୋହିବ ଏ ମୋହନ ସମାନ ଗୋ ॥ ହଜି ନ ଯିବ ଜୀମୂତକେଶାର କି ଜ୍ଞାନ, ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ମୃଦୁ ବେଣୁ ଗାନ ଗୋ ॥ ହଟ ଥରେ କରିବା କି ରଦାମ୍ବର ପାନ, ହେଉ ଫଳବନ୍ତ ଯଉବନ ଗୋ ॥ ହାର ମଧ୍ୟରେ ଆମ୍ବର ତରଳରତନ ଗୋ, ହେବେ କିଏ ଯୁବତୀ ଜୀବନ ଗୋ ॥ ହୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଷ୍ଟଦୁର୍ଗ ନମୁଚିସ୍ଦନ ଗୋ, କରେ ଏ ରସରେ ବିରଚନ ଗୋ ॥

କ୍ଷମାନୁକମ୍ପାଧର ହେ, କ୍ଷୀରସାଗରସମ୍ବାକୃଚକୁମ୍ନଯୁଗଳପରିରମ୍ବତତ୍ରୁର ହେ ॥

ଷିତିଚକ୍ରବାଳ ମହାଭୀତି ନିବାରଣ ହେ, ଶୁତିଶିର-ଅବତଂସାକୃତି ଶ୍ରୀଚରଣ ହେ, ମରାଳବିହରଣ,କରାର୍ଚ୍ଚିତ ଚରଣ,ଧରାଭାର ହରଣ, ଚରାଚର ଶରଣ, ତରାବର କିରଣ, ବରାବର ଚରଣ,ନଖାଂଶୁ ସୁରଗଣଶିଖାଭରଣ ହେ॥

କ୍ଷଣେ ହେଲେ ନାମକୁ ନ ଭଣେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ହେ, ଜଣେ ତ ହେବାରୁ ପାପୀଗଣେ ବିଶ୍ୱମ୍ଭର ହେ, ମନା ନ କର ହିତ, ଅନାଦରରହିତ,ଅନାଉଣି ନିରତ, ଚୂନାକରୁ ଦୂର୍ଗାତ ଅନାରତ ମୋ ଚିତ୍ତ, ମନାସୁଛି ଅହିତ,ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ପତିତଜନାବହିତ ହେ ॥

କ୍ଷମ ତ ମୁଁ ଦୁହେଁ ଅନୁସମ-ଅନୁଭାବ ହେ, ସମଦଣ୍ଡରୁ ମୋ ରକ୍ଷା କେମନ୍ତଟି ହେବ ହେ, ଜଳାକରଭବନ, ବଳାମୁଖ ଭୁବନ, ବଳାହିତ ରତନ, ବଳାବରଜ ଜନ, କଳାପରି ବୃତ୍ତିନ, ଦଳା ସୁକୃତଧନ,ବଳାତ୍ୟମୁନିମନ, କଳାପୀ ଘନ ହେ ॥

କ୍ଷମାଧିପ ଜଗଦ୍ଦେବ ସମାପନ କର ହେ, ଶ୍ରମାର୍ତ୍ତ ହେବାରୁ ଭବ ଭ୍ରମାତିଶୟରେ ହେ, ବ୍ୟଥା ନିବହ ହର, ପ୍ରଥାଚଳୁ ମିହିର,ପଥାନ୍ତରକୁ ହର, ରଥାଦିରୁ ଅମର, ମଥାମଣି ନିକର, ରଥାଙ୍ଗଯୁତ କର,କଥା ବିନୟ ମୋର ବୃଥା ନକର ହେ॥